

1. Arvon määrittäminen

- a) Mitkä tekijät vaikuttavat osto- ja myyntioptioiden arvoon ja miten?
- b) Yrityksen osingon oletetaan olevan ensi vuonna 3 euroa per osake ja osinkojen uskotaan kasvavan 6 % vuosivauhtia. Mikä on osakkeen hinta, jos sijoittajien tuottovaatimus on 8 % ?
- c) Hinnoittele nelivuotinen jvk -laina, jonka nimellisarvo on 1000 euroa ja vuosittain maksettava kuponki on 8 %. Tuottovaatimus on 10 %.

Ratkaisuohje:

Knupfer – Puttonen

a) Luku 9.7.

b) Luku 4.2. Osakkeen hinta on 150 euroa.

c) Luku 4.3. Jvk-lainan hinta on 936,60 euroa.

(10 p)

2.

a) Millä perusteilla yritys voi tehdä tilinpäätöksessä pakollisen varauksen? Miten erä pääpiirteissään käsitellään kirjanpidossa?

b) Yritys A Oy päättää korottaa osakepääomaansa maksullisella osakeannilla. Tämä aiheuttaa seuraavat tapahtumat:

1. Yhtiökokous päättää laskea liikkeelle 1000 uutta osaketta 100 euron kappalehintaan. Osakeanti suunnataan nykyisille osakkeenomistajille.
2. Kaikki osakkeenomistajat merkitsevät heille tarjotut osakkeet.
3. Kaikki osakkeenomistajat maksavat osakemerkintänsä Yritys A Oy:lle.
4. Kaupparekisteristä saadaan ilmoitus, että osakepääoman korotus on merkitty rekisteriin.

Mitä kirjauksia kyseiset tapahtumat aiheuttavat Yritys A Oy:n kirjanpidossa?

Ratkaisuohje:

a) Leppiniemi & Kykkänen s. 100-101 (6p)

b) Leppiniemi & Kykkänen s. 78-81 (4p)

(10 p)

3. Miten vakuutusyhtiön tulee Finanssivalvonnan määräysten mukaan määrittää käypä arvo
- a) kiinteistösijoituksille;
 - b) muille kuin kiinteistösijoituksille?

Ratkaisuohje:

Finanssivalvonnan määräys- ja ohjekokoelma, kohdat 10.1, 10.1.1, 10.1.2

(10 p)

4. Mitä Finanssivalvonnan kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskevissa määräyksissä ja ohjeissa 14/2012 määrätään tilinpäätöskäsittelystä
- a) vakuutuskannan luovuttamisen ja vastuun siirtämisen osalta
 - b) yksittäisiin jälleenvakuutussopimuksiin liittyvien siirtojen osalta
 - c) työntekijäin ryhmähenkivakuutukseen liittyvien jäsenyhtiöiden välisten kausittaisten vastuusiirtojen osalta?

Ratkaisuohje:

Finanssivalvonnan määräys- ja ohjekokoelma, kohdat 17.2.1 – 17.2.4

(10 p)

5. Onko seuraava väittämä totta vai ei?

Vastaa tenttimateriaalin mukana jaettavalle erillisille paperille ympyröimällä oikea vaihtoehto. Vastauksia ei tarvitse perustella.

Muista kirjoittaa nimesi myös siihen vastauspaperiin.

Arvostelu:

pistemäärä = $\max(0, (\text{oikeiden vastausten lukumäärä} - 12.5) * 10 / 11.5)$ pyöristettynä lähimpään puoleen pisteeseen.

- a) Yrityksen rahoitus jakaantuu vieraaseen ja omaan pääomaan.
- b) Yrityksen pääomalainalla on parempi etuoikeusasema suhteessa oma pääoma konkurssitilanteessa.
- c) Yrityksen lainapääoman kasvaessa suhteessa omaan pääomaan, oman pääoman tuottovaade kasvaa.
- d) Pääomamarkkinat jakaantuvat osakemarkkinoihin ja lyhyen koron markkinoihin.
- e) Rahan aika-arvoon vaikuttaa vain inflaatio ja kulutuksen lykkäminen.
- f) Yrityksen omistajien tuottovaatimus sijoittamalleen pääomalle muodostuu riskittömästä korosta ja riskipreemiosta.
- g) Jos yrityksen arvo muodostuu yhtiön tulevien kassavirtojen nykyarvona, niin yhtiön arvon tulisi nousta, jos markkinoiden riskitön korko nousee absoluuttisesti yhtä paljon kuin tulevien kassavirtojen tuotto prosentti.
- h) Jos joukkovelkakirjalainan tuottovaatimus on alhaisempi kuin kuponkikorko, niin JVK:n sanotaan olevan preemiolla.
- i) Investoinnin netto nykyarvo on nolla, jos tuottovaateena sovelletaan investoinnin kassavirtojen sisäistä korkokantaa.
- j) Tehokkailla markkinoilla osakkeiden hinnat eivät voi poiketa todellisesta arvostaan.
- k) Osto-option hinta nousee (Black & Scholes), kun kohde-etuutena olevan osakkeen hinta nousee.
- l) Finanssivalvonnan määräysten ja ohjeiden mukaan vahinkovakuutuksen taloudellista kehitystä kuvaavien tunnuslukujen kohdalla vahinkosuhde saadaan jakamalla maksetut korvaukset vakuutusmaksutulolla....
- m) ... ja jos vahinkovakuutusyhtiön jälleenvakuutusaste on korkea ja palkkioiden merkitys on oleellinen, voidaan liikekulusuhteen sijasta käyttää bruttoliikekulusuhdetta, mitä laskettaessa liikekuluissa ei palkkioita ole otettu huomioon....
- n) jolloin tätä lukua on käytettävä myös laskettaessa yhdistettyä kulusuhdetta.
- o) On mahdollista, että vahinkovakuutusyhtiön tasoitusmäärä menee negatiiviseksi, jos edellisen tilikauden tasoitusmäärä on ollut alhainen ja oikaistu vahinkosuhde ylittää huomattavasti purkuvahinkosuhteen.
- p) On mahdollista, että vahinkovakuutusyhtiön tasoitusmäärän enimmäismäärä saavutetaan, vaikka tasoitusmäärä ei ole ylittänyt tavoitemääräänsä.
- q) On mahdollista, että vahinkovakuutusyhtiön tasoitusmäärää kartutetaan, vaikka oikaistu vahinkosuhde ei alitakaan kartutusvahinkosuhtetta.

- r) Sijoitetun pääoman tuottoprosentin ja oman pääoman tuottoprosentin erotus on sama kuin $100 \cdot \frac{\text{rahoituskulut}}{\text{sijoitettu pääoma}}$ keskimäärin tilikaudella)
- s) Sijoitetun pääoma tuotto (ROIC, return on invested capital) on yhtä kuin tilikauden voitto jaettuna sijoitetulla pääomalla.
- t) P/E-luku (price-to-earnings) on yrityksen markkinahinnan ja osakekohtaisen tuloksen suhde.
- u) P/E-luvun ohella myös M/B-luku (market-to-book) kertoo osakkeeseen kohdistuvista kasvuodotuksista.
- v) Vakuutusyhtiön tilinpäätös on laadittava neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.
- w) Finanssivalvonta voi aina vaatia ennakkovahvistuksen vahinkovakuutuksen kirjanpidon vastuuvelan määräämisessä noudatettaville tilastollisille ja korkoutusta koskeville menetelmille.
- x) x tuli tuntemattoman suureen symboliksi kirjapainoteknisten syiden vuoksi. Descartes käytti teoksessaan Geometria tunnetuille suureille pieniä kirjaimia aakkosten alkupäästä ja tuntemattomille suureille pieniä kirjaimia aakkosten loppupäästä. Kun kirjaa painettiin, kirjanpainajalta alkoivat loppua kirjasimet y ja z. Kirjasimien y ja z sijasta käytettiin kirjasinta x. Tämän jälkeen x vakiintui tuntemattoman suureen symboliksi.

Ratkaisuohje:

Kohta	Oikea vastaus
a	t
b	t
c	t
d	e
e	e
f	t
g	e
h	t
i	t
j	e
k	t
l	e
m	t
n	e
o	e
p	t
q	t
r	e
s	e
t	t
u	t
v	e
w	e
x	t

(10 p)